

Onderwerp	Aanpak cybercriminaliteit en digitale veiligheid
Nummer	2020/877659
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	6.3 Openbare orde en veiligheid
Afdeling	VH
Auteur	Meijgaard, L. van
Telefoonnummer	023-5114912
Email	lvanmeijgaard@haarlem.nl
Kernboodschap	De bijgevoegde rapportage informeert de raad enerzijds over de reikwijdte van cybercriminaliteit en digitale veiligheid binnen de Haarlemse gemeentegrenzen. Anderzijds informeert deze rapportage de raad over de lokale aanpak cybercrime.
Behandelveorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Bestuur.
Besluit College d.d. 20 oktober 2020	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Aanleiding/inleiding

Haarlemmers zijn steeds vaker slachtoffer van cybercrime, dit blijkt uit de veiligheidsmonitor van het CBS (2020). In 2019 is 14,6% van de Haarlemmers slachtoffer geworden van cybercriminaliteit. Evenals het slachtofferschap van traditionele criminaliteit varieert het slachtofferschap van cybercrime naar leeftijd. Ook hier is het totaalbeeld dat jongere leeftijdsgroepen vaker slachtoffer zijn dan oudere generaties.

In 2019 is het aanpakken van cybercriminaliteit voor het eerst opgenomen in het Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid (2019-2022) van gemeente Haarlem. Daarin is ten doel gesteld meer inzicht te genereren rondom cybercriminaliteit en in te zetten op preventie en repressie. In het actieprogramma Veiligheid en Handhaving 2020 staat benoemd welke acties worden uitgevoerd om deze doelen te behalen. Tijdens de bespreking met commissie Bestuur waarbij het Actieprogramma 2020 is besproken, heeft de burgemeester toegezegd na de zomer 2020 een rapportage aan de raad over cybercrime te sturen.

2. Kernboodschap

De bijgevoegde rapportage informeert de raad enerzijds over de reikwijdte van cybercriminaliteit en digitale veiligheid binnen de Haarlemse gemeentegrenzen. Anderzijds informeert deze rapportage de raad over de lokale aanpak cybercrime.

De lokale aanpak cybercriminaliteit wordt, waar mogelijk, verbonden met de reeds bestaande “traditionele veiligheidsthema’s” binnen de gemeentegrenzen zoals jeugd, crisisbeheersing en veilig ondernemen. De bestaande partners en structuren bieden goede mogelijkheden om het aanpakken van cybercriminaliteit in de lokale aanpak te borgen. Daarnaast wordt ingezet op het ontwikkelen van nieuwe projecten die in mindere mate behoren tot de traditionele veiligheidsthema’s. Een voorbeeld is de publiekscampagne over aan- en verkoopfraude, waarvoor nauw samen is gewerkt met het Landelijk Meldpunt Internet Oplichting en een team van designers. Het uitgangspunt van de lokale aanpak cybercrime is om het aantal daders en slachtoffers van cybercriminaliteit te verminderen. Als het gaat om digitale veiligheid is het veilig houden van de interne informatiebeveiliging van de gemeente een belangrijk uitgangspunt. Daarnaast ontwikkelt de gemeente Haarlem zelf projecten zoals Hackshield en geldezels. Hierover staat meer in de rapportage.

Regionaal

Cybercrime kent, naast een lokale aanpak, ook een regionale aanpak. Vanuit Noord Holland Samen Veilig (NHSV) wordt ingezet op (1) het vergroten van de digitale weerbaarheid van de jeugd, (2) het versterken van de informatiebeveiliging van gemeenten, (3) de organisatie van trainingen en webinars om expertise op gebied van cyber bij ambtenaren te vergroten en (4) de ontwikkeling van rapportages die inzicht bieden in de grootte van het probleem. Tussen NHSV en gemeente Haarlem wordt goed samengewerkt.

3. Consequenties

In de rapportage wordt een overzicht gegeven van de aanpak van cybercrime van 2019 tot heden. In 2019 zijn er masterclasses voor ondernemers, veiligheidschecks en voorlichtingen voor middelbare scholen geweest. 2020 kenmerkt zich door de projecten, zoals hierboven beschreven, die een langere doorloop kennen van een aantal maanden. Het voorstel is om in 2021 deze projecten te blijven draaien en daarnaast de focus te leggen op het structureel en duurzaam kunnen borgen van de aanpak van cybercrime. Hierbij wordt gedacht aan een structurele interventie voor geldezels en trajecten zoals Shitzooi, waarbij voor langere termijn aandacht uitgaat naar het geven van voorlichtingen die worden gegeven door reeds bestaande partners zoals jongerenwerkers.

Daarnaast is de verbinding naar andere thema’s zoals CTER, fysieke veiligheid en ondermijning van belang. Zoals omschreven in de analyse is de aanpak van cybercrime verbonden met alle veiligheidsvelden. Dit maakt dat samenwerking met een groot aantal projecten en organisaties voor het aanpakken van cybercrime erg belangrijk is. Dit wordt in 2021 verder gecontinueerd.